

PURIM-FESTEN INDLEDES I ÅR DEN 13. MARTS OM AFTENEN. JØDER FEJRRER DEN MED EN GLAD KARNEVALSSTEMNING. DEN FEJRES TIL MINDE OM BEGIVENHEDER, DER ER BESKREVET I ESTERS BOG. HER MØDER VI ANTISEMITTEN HAMAN. NORDMANDEN DAGFINN RIAN REFLEKTERER OVER ANTISEMITISME I DAG I LYSET AF ESTERS BOG

Antisemitisme og Esters Bog

En klassisk fremstilling af antisemitismen, som den blev oplevet i oldtiden og som den på mange måder har holdt sig helt til vore dage, finder vi i Esters Bog i Bibelen.

Perserkongens øverste embedsmand, Haman, blev fyldt af vrede, fordi jøden Mordokaj ikke ville kaste sig på knæ og bøje sig for ham. "Men han ville ikke nøjes med at lægge hånd på Mordokaj alene; de havde fortalt ham, hvilket folk Mordekaj tilhørte,

og derfor ville Haman udrydde alle jøder, Mordokajs folk, i hele Ahasverus' rige" (Esters Bog 3,6).

Derfor henvender Haman sig til kongen med følgende argumentation: "Der findes et folk, der lever spredt og isoleret blandt folkene i alle provinserne i dit kongerige. Deres love er forskellige fra alle andre folks, og kongens love følger de ikke; det skulle kongen ikke tillade dem. Hvis det behager kongen, så lad der blive givet skriftlig ordre til, at de skal tilintetgøres, så vil jeg gennem

Purim er i dag i Israel fyldt med karnevalsstemning og minder på mange måder om vores fastelavnsfejring.

embedsmændene skaffe 10.000 talenter sølv til kongens skatkammer" (Esters Bog, 3,8-9).

I denne sammenhæng fremhæver Dagfinn Rian følgende:

"Når Esters Bog så ofte trækkes frem som første punkt i mange drøftelser af antisemitismen, er det ikke bare fordi den giver et eksempel på jødehad. Men det er fordi teksten er så typisk for meget af det, som har kendetegnet antisemitismen gennem alle tider.

Vi møder generaliseringen: Fordi én jøde nægter at bøje sig for Haman, hedder det generelt om jøderne, at de ikke holder kongens love. Og på grund af den

ene, må alle andre jøder lide.

Vi møder fremmedfrygten, stereotypiseringen, fordommene, løgnen.

Vi møder de politiske motiver: For rigets enheds skyld må ingen være anderledes. Vi møder indirekte de religiøse motiver: Fordi jøderne kun vil bøje sig for Gud, bliver de ugleset i en kultur, hvor alle må bøje sig for fællesskabets guder og herskere.

Og med usædvanlig åbenhed

møder vi de økonomiske motiver: 'så vil jeg gennem kongens embedsmænd skaffe 10.000 talenter sølv' – underforstået: af jødernes penge – 'til kongens skatkammer'" (Esters Bog 3,9).

Det er måske ikke så mærkeligt, at perseren Haman i traditionen fremtræder som den første antisemit."

Kilde: Artikelserie om antisemitisme i "Misjonsblad for Israel 2004"

